

28.9.2012

PRANEŠIMAS NARIAMS

Tema: Peticija Nr. 0042/2012 dėl tariamo Lenkijos teisėsaugos institucijų aplaidumo nagrinėjant peticijos pateikėjo bylą ir su tuo susijusių ES teisės nuostatų pažeidimo, kurią pateikė Lenkijos pilietis Jacek Kuzma

1. Peticijos santrauka

Peticijos pateikėjas mano, kad nukentėjo nuo Lenkijos teisėsaugos institucijų aplaidumo, kurios nagrinėjo jo bylą dėl Darbo laiko direktyvos taikymo ir neišmokėto darbo užmokesčio išmokėjimo. Jis remiasi Teisingumo Teismo sprendimu byloje C-173/03 (Valstybių narių deliktinė atsakomybė – Žala privatiems asmenims, padaryta Bendrijos teisės pažeidimais, priskiriamais nacionaliniam paskutinėje instancijoje sprendžiančiam teismui – Nacionalinio įstatymų leidėjo nuostata, kad valstybės atsakomybė kyla tik teismo tyčinės klaidos ir rimto nusižengimo atvejais – Bet kokios atsakomybės, susijusios su vykdančios teismo veiklą atliktu teisės nuostatų išaiškinimu arba faktinių aplinkybių ir įrodymų įvertinimu, pašalinimas). Peticijos pateikėjas jau yra nesėkmingai kreipęsis į Europos Žmogaus Teisių Teismą jam rūpimu klausimu, bet manydamas, kad Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimas minėtoje byloje gali būti taikomas ir jo byloje, prašo Europos Parlamento imtis veiksmų.

2. Priimtumas

Paskelbta priimtina 2012 m. balandžio 27 d. Komisijos buvo paprašyta suteikti informaciją (pagal Darbo tvarkos taisyklių 202 straipsnio 6 dalį).

3. Komisijos atsakymas, gautas 2012 m. rugsėjo 28 d.

„Peticijos pateikėjas buvo paskirtas nemokaus viešojo subjekto, kuriam vėliau paskelbtas bankrotas, administratoriumi (*zarzadca komisaryczny*). Vykdančios bankroto procedūrą peticijos pateikėjo darbo užmokestis buvo priskirtas šeštai prioritetinių skolų kategorijai ir galiausiai nebuvo sumokėtas iš bankrutavusios įmonės turto. Peticijos pateikėjas nesėkmingai užginčijo

ši sprendimą Lenkijos teismuose.

Peticijos pateikėjo manymu, jis tapo Lenkijos teisėsaugos institucijų aplaidumo nagrinėjant jo bylą auka. Jis skundėsi, kad dėl Lenkijos teismų sprendimo prarado darbo užmokestį. Jo nuomone, Lenkijos teismai, patvirtinę, kad jo darbo užmokestis priskiriamas šeštai prioritetinių skolų kategorijai, pažeidė Europos žmogaus teisių konvenciją (EŽTK), ypač nuosavybės teises ir teisę į veiksmingą teisinę gynybą.

Jis pateikė skundą Strasbūro teismui, tačiau jo skundą EŽTT atmetė.

Europos Parlamentui pateiktoje peticijoje jis teigia, kad Lenkijos teismai, įskaitant paskutiniosios instancijos teismą, neatsižvelgė į tarptautinėje teisėje jiems nustatytas prievoles, būtent į EŽTK, dėl to sprendimas jam padarė turčinės žalos. Remdamasis Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimais (Bylomis C-173/03 *Traghetti del Mediterraneo* ir C-224/01 *Köbler*) jis teigia, kad Lenkija turėtų būti įpareigota jam atlyginti dėl Lenkijos teismo galutinio sprendimo, kuriuo pažeistos jo pagrindinės teisės, pripažintos EŽTK ir ES teisės sistemoje, patirtą žalą.

Peticijos pateikėjo cituojamame sprendime ES Teisingumo Teismas pripažino valstybės narės atsakomybę dėl nacionalinio paskutiniosios instancijos teismo sprendimo, kuriuo pažeista ES teisės norma, kuria asmenims suteikiamos teisės, kai pažeidimas gana šiurkštus ir yra tiesioginis priežastinis ryšys tarp pažeidimo ir nukentėjusių šalių patirto nuostolio ar žalos.

Šis principas negali būti taikomas peticijos pateikėjo atveju, kadangi nėra tiesioginio ryšio tarp teismo sprendimo ir ES teisės.

Remiantis Sutartimis, kuriomis grindžiama Europos Sąjunga¹, Sąjunga neturi bendrųjų įgaliojimų pagrindinių teisių srityje. Remiantis Europos Sąjungos sutarties 6 straipsniu, pagrindinės teisės iš tiesų sudaro Sąjungos teisės bendruosius principus. ES pripažįstamos pagrindinės teisės nustatytos ES pagrindinių teisių chartijoje. Kaip nurodyta Chartijos 51 straipsnyje, įgyvendinant ES teisę ji yra teisiškai privaloma ES institucijoms ir ES valstybėms narėms. ES sutarties 6 straipsnyje aiškiai nurodyta, kad Chartijos nuostatos niekaip neišplečia Sutartyse apibrėžtos Europos Sąjungos kompetencijos. Dėl to, vadovaujantis ES teise, valstybė narė gali būti pripažinta atsakinga už pagrindinių teisių pažeidimą, tik jeigu jos buvo pažeistos valstybėms narėms taikant ES teisę.

Remiantis pateikta informacija, regis, šis klausimas nėra susijęs su Sąjungos teisės įgyvendinimu. 2000 m. gegužės 29 d. ES Reglamentas (EB) Nr. 1346/2000 dėl bankroto bylų, kuriame nustatytos bendros teismų jurisdikcijos taisyklės, teismo sprendimų pripažinimas ir taikytina teisė bei privalomas keliose valstybėse narėse iškeltų bylų koordinavimas, nėra taikomas šiomis aplinkybėmis. Šio skundo pagrindas yra tariamai nepagrįstas peticijos pateikėjo priskyrimas šeštai prioritetinių kreditorių kategorijai. Reglamente nepateiktos kreditorių skirstymo kategorijomis taisyklės.

Lenkijos teismai, nagrinėję peticijos pateikėjo bylą ir priskyre jį šeštai kreditorių kategorijai, taikė ne ES, o nacionalinę teisę. Todėl tokio Lenkijos teismų sprendimo jokių būdu negalima traktuoti kaip Lenkijos atsakomybės už ES teisės pažeidimą.

Šiuo atveju pati valstybė narė turi užtikrinti, kad būtų laikomasi tarptautinių susitarimų tokių

---

¹ Europos Sąjungos sutartis ir Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo.

kaip Europos žmogaus teisių konvencija, ir jos vidaus teisės aktų įsipareigojimų, susijusių su pagrindinėmis teisėmis.

Remiantis skundo pateikėjo pateikta informacija, Komisija negali nagrinėti šios bylos.

Be to, pažymėtina, kad bet kuriuo atveju ES institucijos neturi įgaliojimų priimti sprendimo dėl neturtinės žalos kompensavimo dėl ES teisės pažeidimo valstybės narės teismo sprendimu. Tokios kompensacijos asmenys gali siekti nacionaliniuose teismuose.“